

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA YÖNETİMİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

SANAYİ KAYNAKLI HAVA KİRLİLİĞİNİN KONTROLÜNE
İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

ELİFCAN KANATLI APAYDIN
Çevre ve Şehircilik Uzmanı

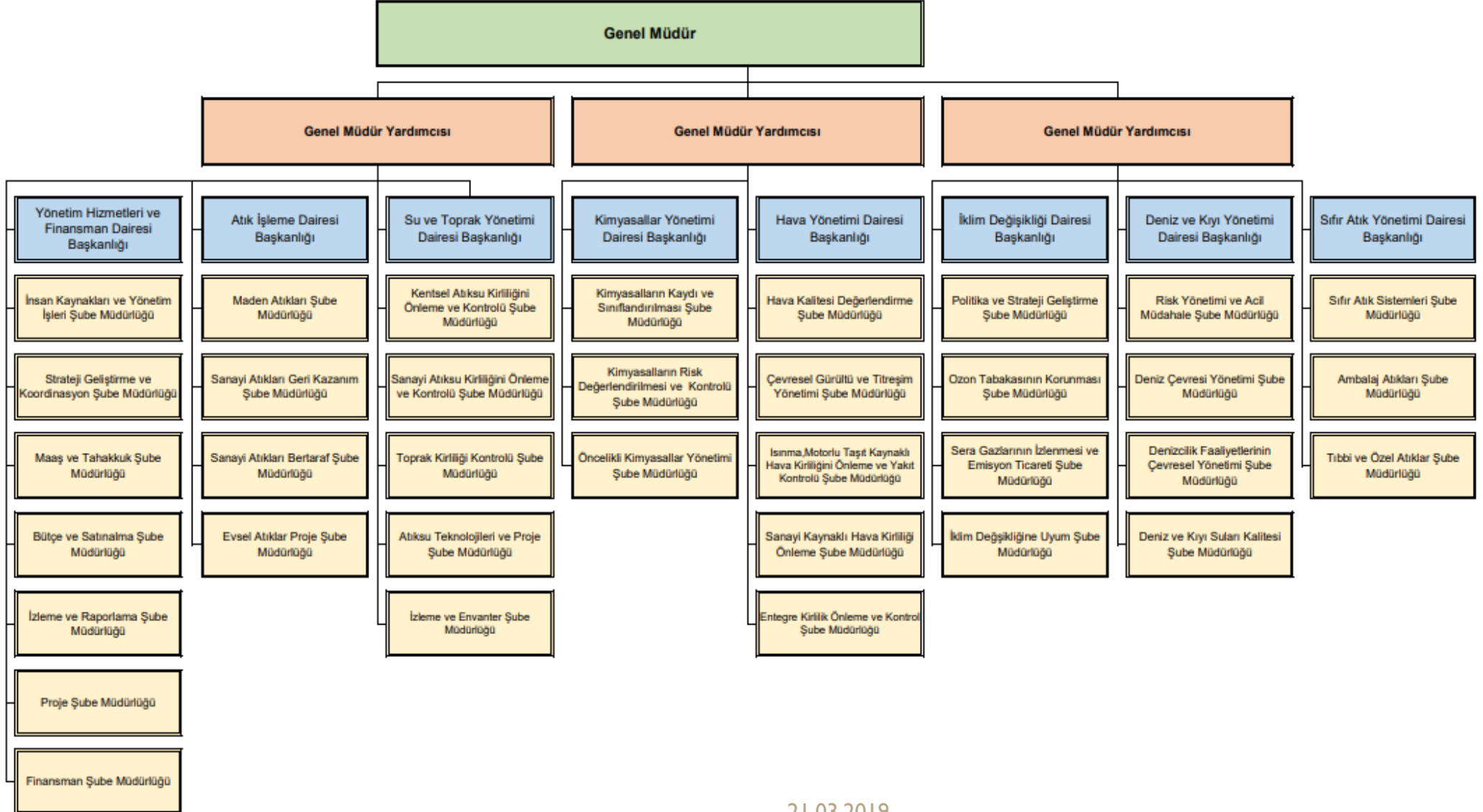
SUNUM İÇERİĞİ

- Kurumsal Yapılanma
- Hava Kalitesi Yönetimi
- Mevzuat
- Yürütülen Çalışmalar

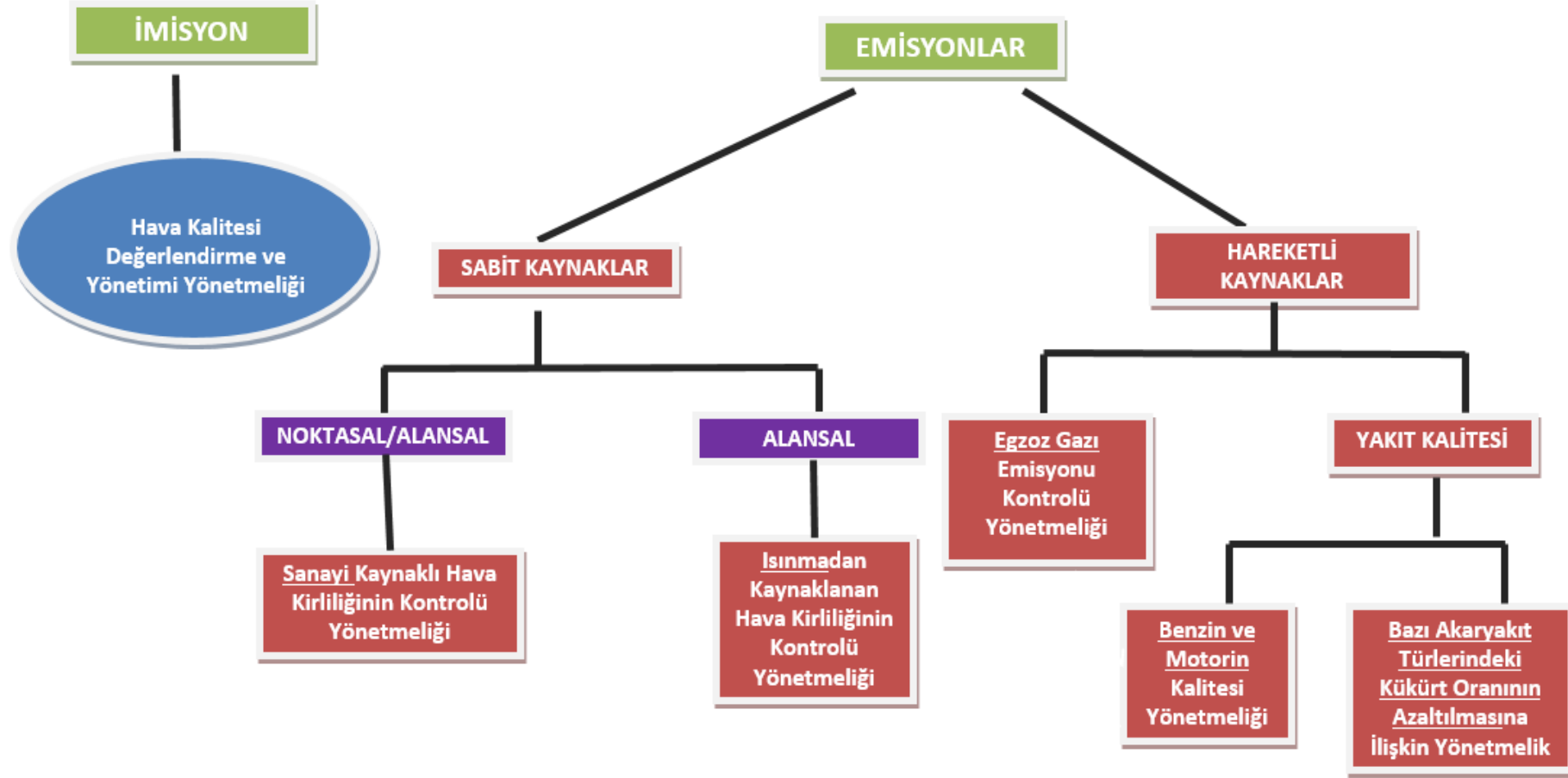

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

Hava Yönetimi Mevzuatı

HAVA KALİTESİ YÖNETİMİ

KARAR VERİCİ

HAVA KALİTESİ AMAÇLARI

- Etki Analizi
- Ekonomik Analiz

HAVA KALİTESİ ETKİLERİ

- Sağlık
- Çevresel
- Maruziyet

METEOROLOJİ

- Ölçüm
- Uydu Verileri
- Modelleme

EMİSYON ENVANTERİ

- Noktasal Kaynaklar
- Hareketli Kaynaklar
- Alansal Kaynaklar
- Doğal Kaynaklar

KİRLETİCİ DAĞILIMI

- Zamansal
- Mekansal

HAVA KALİTESİ MODELİ

- 3 Boyutlu Eulerian Model

HAVA KALİTESİ YÖNETİMİ

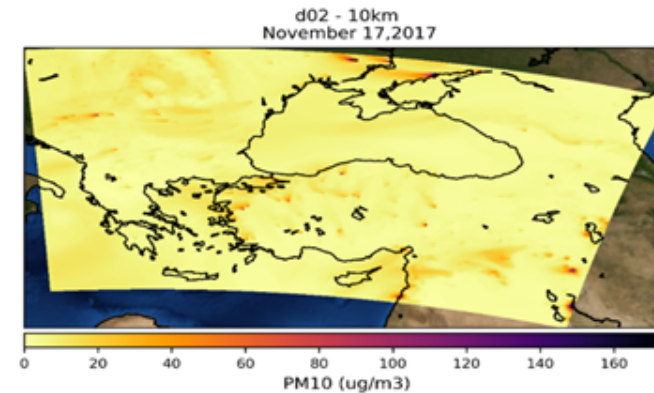
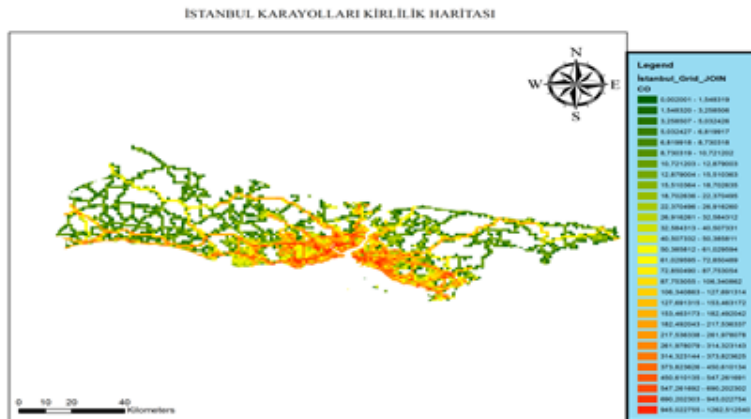
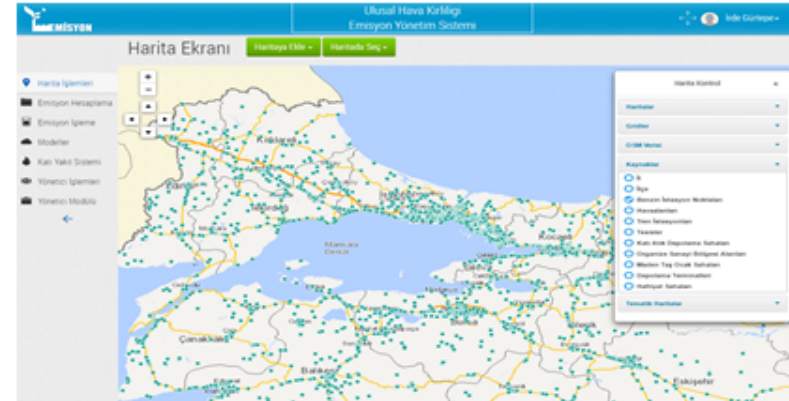
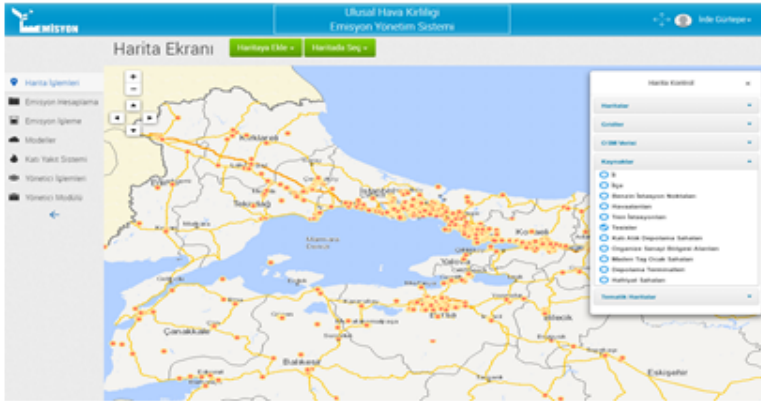
- Ulusal hava kalitesi izleme ağına bağlı 330 istasyon ile hava kalitesi ölçülmektedir.
- Geçmiş hava kalitesi izleme verileri değerlendirilerek 2014-2019 dönemi için **2013/37 Sayılı 'Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi' Genelgesi** kapsamında;
  - **Yüksek** Kirlilik Potansiyeline sahip iller (**64 İl**) ve
  - **Düşük** Kirlilik Potansiyeline sahip iller (**17 İl**) belirlenmiştir.

- Yüksek kirlilik potansiyeline sahip illerden temiz hava eylem planı istenmiştir.
- Temiz Hava Eylem Planlarında sanayi, ısınma ve ulaşım gibi kirlenici kaynaklara özgü hava kirliliği azaltım önlemleri yer almaktadır.
- 2014-2019 dönemi için Eylem Planları yürürlükte, Bakanlığımızca altı aylık dönemler halinde yazılım ile izlenmektedir.

HAVA KALİTESİ YÖNETİMİ

- Tüm kirletici kaynakların bilgisinin yer aldığı Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı geliştirilmiştir.
- HEY Portalı ile ulusal ve yerel ölçekte stratejik hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır.
- Yerel ölçekte pilot çalışma Marmara Bölgesi için yapılmış olup, 2023 yılına kadar ülke geneline yaygınlaştırılacaktır. Senaryolar ile etkin eylemler belirlenecektir.

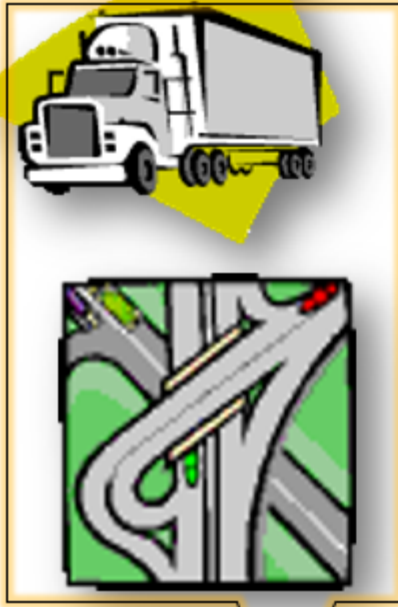

SANAYİ KAYNAKLI HAVA KİRLİLİĞİNİN KONTROLÜ

Bu Yönetmelik;

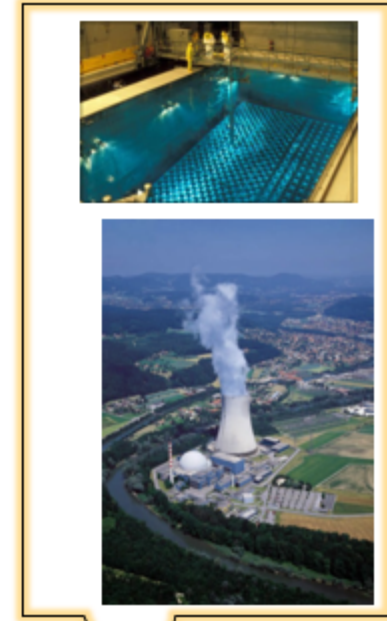
Egzoz Gazı
Emisyonlarının
Kontrolüne Dair
Yönetmelik

Isınmadan
Kaynaklanan
Hava Kirliliğinin
Kontrolü
Yönetmeliği

İşçi Sağlığı
ve İş
Güvenliği
Tüzüğü

Nükleer yakıt ve
diğer radyoaktif
maddelerle ilgili
tesis, alet ve
düzeneklerde,

Uygulanmaz.

YÖNETMELİĞİN UYGULAMA ALANLARI

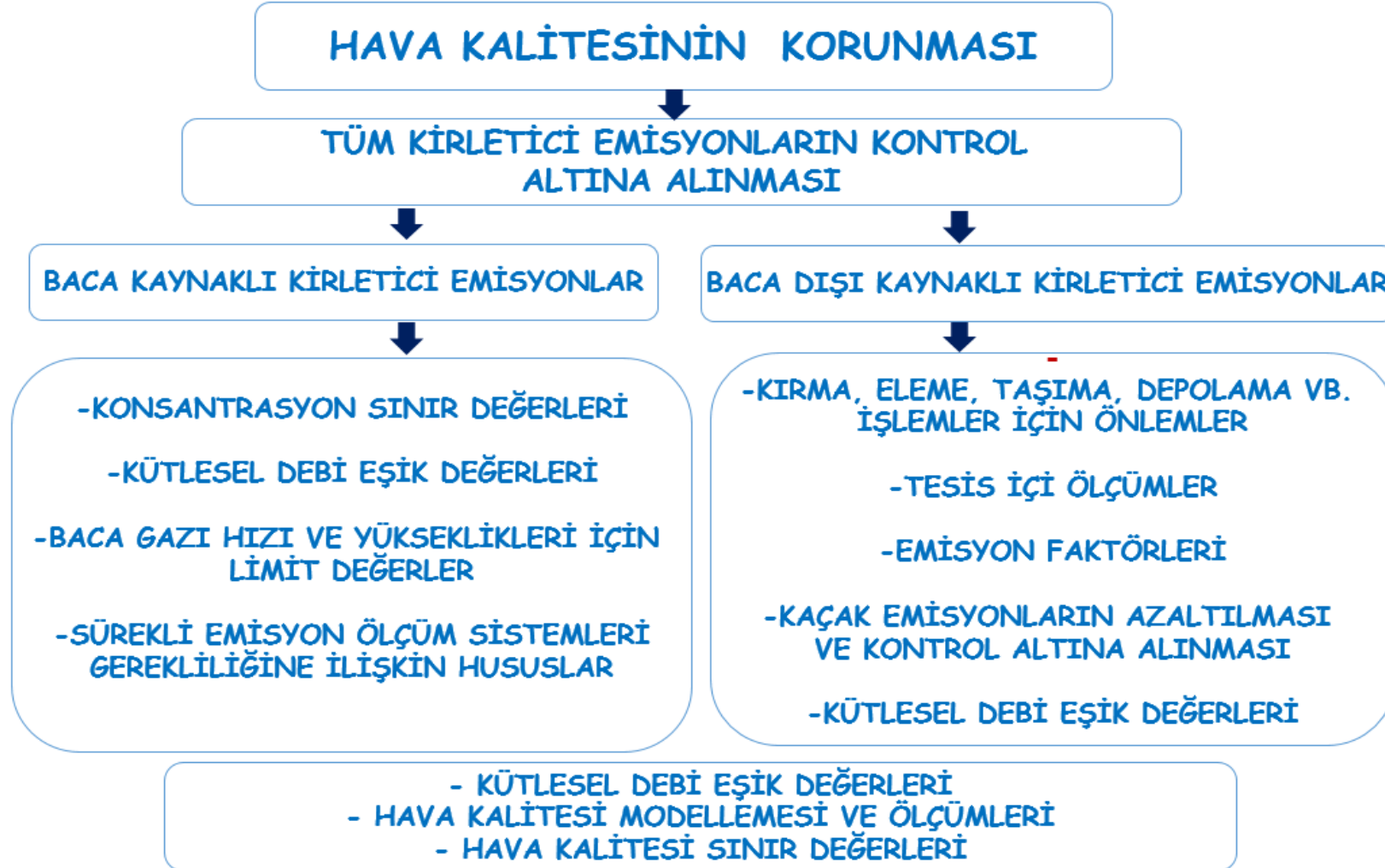

Resim Yazısı

- ❑ Yönetmelik, hava kirliliğinin kontrolüne ilişkin tesislerin kurulması ve işletilmesi için gerekli olan;
  - Çevre İzni başvurularında,
  - ÇED Kapsamındaki başvurularda,
  - ve,
- ❑ Çevre Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Kabahatler Kanunu kapsamında ve ilgili yönetmeliklere göre yapılacak işlemlerde, uygulanacak hüküm ve esasları içerir.

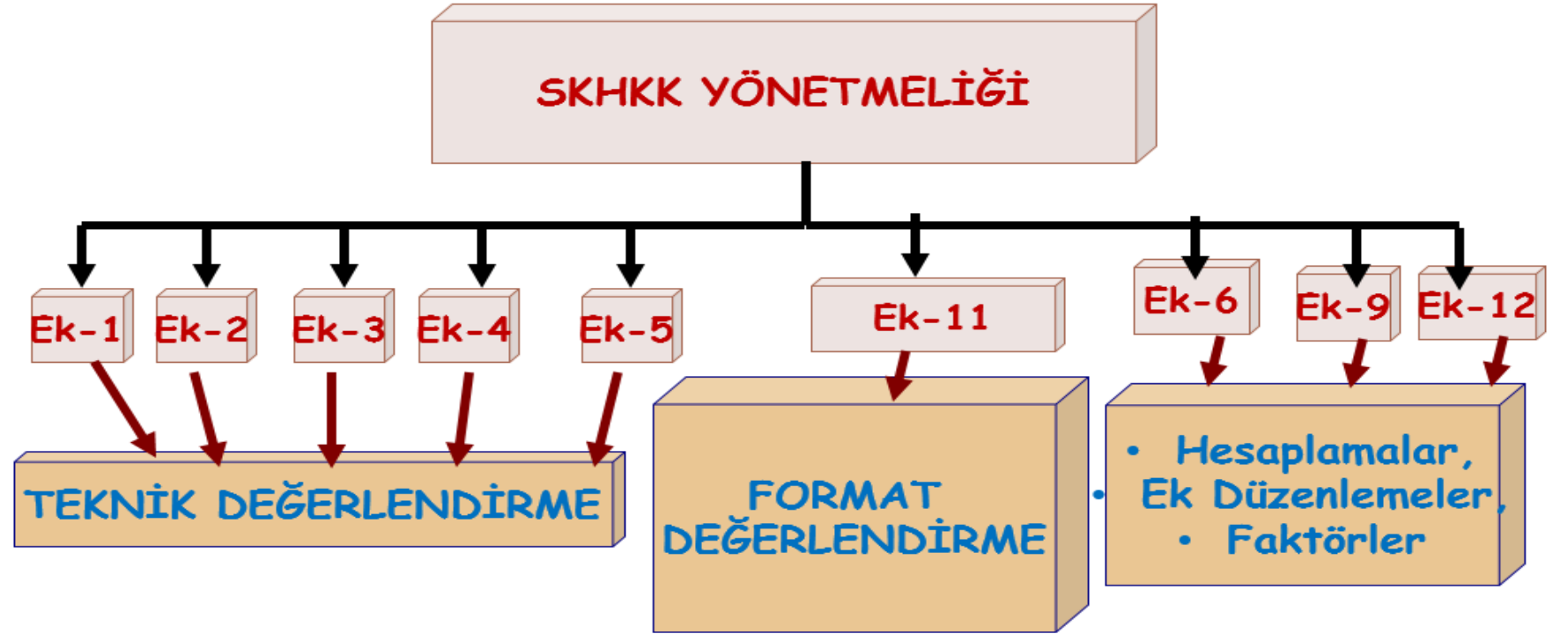
Teknik Değerlendirme Esasları

TEKNİK DEĞERLENDİRME ESASLARI

EK-2

- İşletmenin Tamamından Kaynaklanan Emisyon Kütlelesel Debi Değerleri Ek-2 tablo 2.1'deki Eşik Değerleri Aşan parametreler İçin;

Tesisin hava kalitesi modellenmesi yapılarak **hava kirlenmesi katkı değerinin hesaplanması** ve modelleme sonucu belirlenen hava kalitesi ölçümleri ile, **kümülatif hava kalitesi değerlendirmesinin yapılması gerekmektedir.**

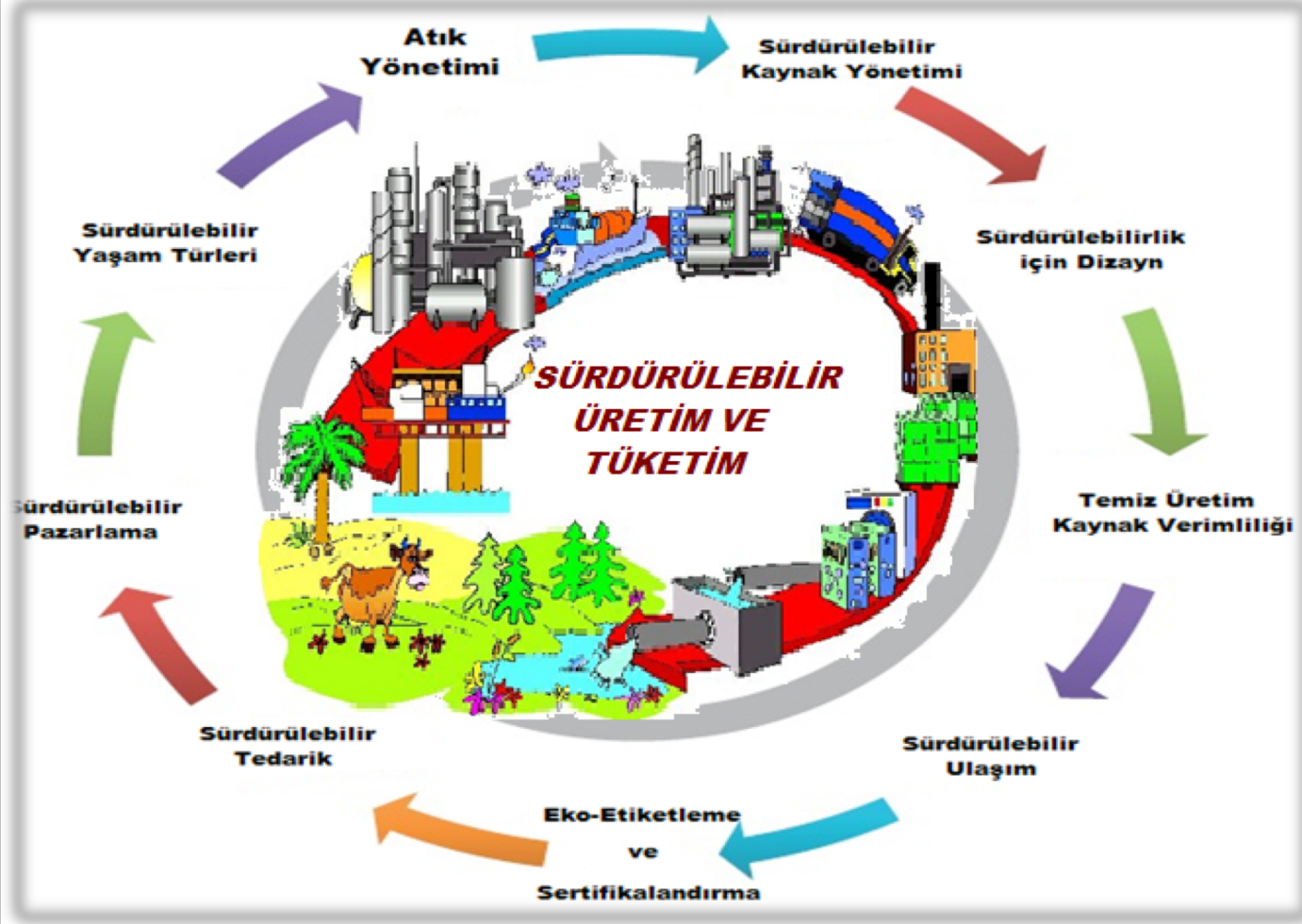
- Enerji tesisleri
- Demir çelik fabrikaları
- Çimento fabrikaları
- Kimya tesisleri
- Otomotiv üretim tesisleri
- Tekstil fabrikaları
- Cam, seramik üretim tesisleri vb. gibi

Ek-5

Sektörler

21.06.2019

- Üretim proseslerinde çevresel açıdan olumsuz etkileri azaltmak amacıyla en son teknolojiler tercih edilmelidir.
- Kirliliğin kaynağında önlemesi önemlidir. Bu sayede üretimde verimlilik artar, maliyetler azalır aynı zamanda insan sağlığı ve çevre korunmuş olur.
- Enerji kaynağı kullanımında fosil yakıtlar yerine daha temiz ve yenilenebilir enerji kaynakları seçilmelidir.
- Yeni tesisler kurulurken yer seçiminde hava kirleticilerin taşınarak yerleşim yerlerine olumsuz etkiler göstermemesine dikkat edilmelidir.

KOKU OLUŞTURAN EMİSYONLARIN KONTROLÜ

Koku şikayetlerinin azaltılması ve kontrolüne yönelik mevzuat yayımlandı.

Kesimhaneler, kümesler, ahırlar, gübre kurutma tesisleri, düzenli depolama tesisleri vb. gibi koku emisyonuna sebep olan tesisler için kirliliğin kaynağında önlemler almalı, gerekli durumlarda arıtım teknikleri kullanmalıdır.

ŞİKAYETİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ŞİKAYET

Koku Şikayet
Denetim Formu
Doldurulur.

Yönetmelik
kapsamında
tanımlanan koku
probleminden
kaynaklanmıyorsa

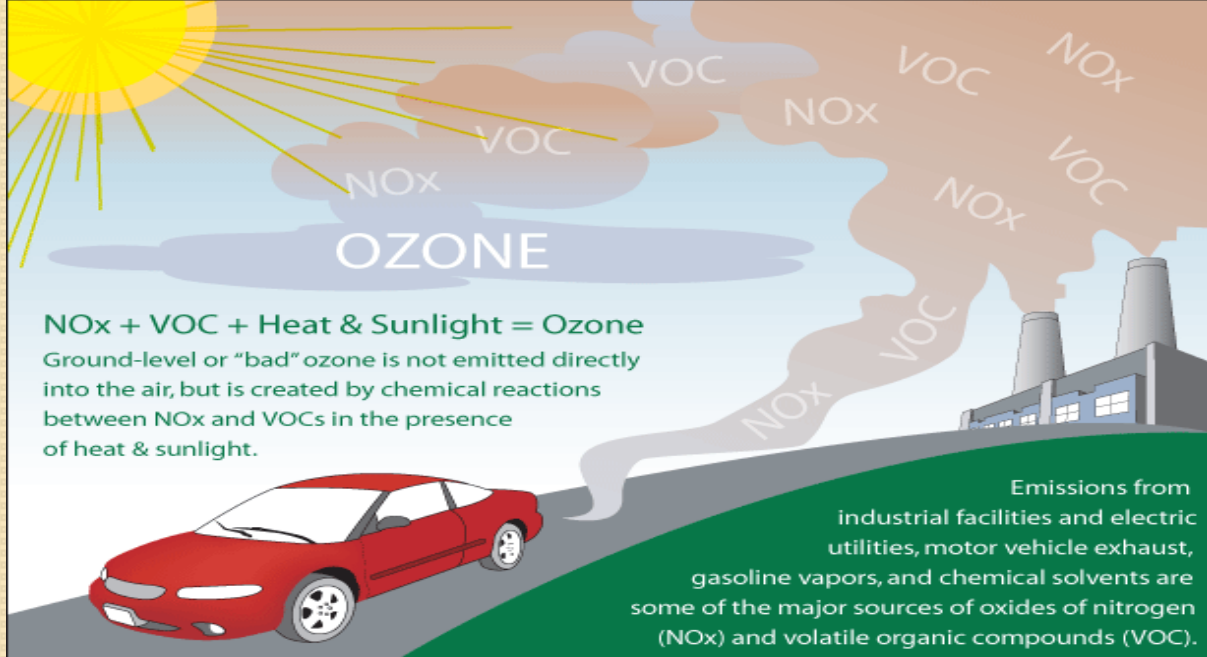

Şikayet SONLANDIRILIR

KOKU EMİSYON
KONTROLÜ

UÇUCU ORGANİK BİLEŞİK EMİSYONLARININ KONTROLÜ

Benzin Depolama ve Akaryakıt İstasyonlarından;

Boyalardan ve

Solvent kullanan tesislerden kaynaklanan

Uçucu Organik Bileşik Emisyonlarının kontrolüne yönelik yönetmelik taslakları hazırlanmıştır.

Uçucu Organik Bileşikler insan sağlığı açısından kanserojen etkileri bulunan çevresel açıdan ise yer seviyesi ozon kirliliğine neden olan kirleticilerdir.

Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Önlenmesi amacıyla yürütülen Projeler...

Büyük Yakma Tesisleri, Otomotiv ve Çimento sektörleri özelinde proje çalışmalar yürütülmüştür.

Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Limitlerinin Belirlenmesi Projesi

Projenin Amacı

Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde yer alan sektörler ve alt sektörler için izlenmesi ve takip edilmesi gerekli olan özel emisyon parametrelerinin kesin olarak belirlenmesi ve yönetmeliğe yansıtılması ve anılan yönetmeliğin çok teknik olması nedeniyle anlaşılabilirliğinin sağlanması açısından kılavuzlar hazırlanması amaçlanmaktadır.

Proje Yürütücüsü

Dokuz Eylül Üniversitesi

Proje Süresi

3 Yıl (3 Şubat 2017 Başlangıç-2020 Bitiş)

Proje Web Sitesi

<http://www.sanayihavarehberi.csb.gov.tr/>

Proje Çıktıları

**Kontrol
Listeleri
Oluşturulması**

**Saha
Ziyaretleri**

**Sektörel
Uygulama
Kılavuzları**

**Eğitim ve
Çalıştaylar**

**Taslak Mevzuatın
Hazırlanması**

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM.

21.03.2019